

168. SAYI

ŞALOM

TEMUZ 2026 235 TL

Dergi

SU

Yaşamın
Sessiz Mimarı

**TIMOTHY
DEXTER**

Eksantrik bir zengin

**Hareketin
Ustası
YAACOV
AGAM**

*Kadın CEO'lar
cam tavanları
kırıyor*

**Sarımsaklasak
da mı Saklasak...**

**ZORLU ZİRVE
BASİTLİK**

Melbourne

Avustralya'nın
en Avrupai şehri

Kağıt Tugayı

Nazi işgalindeki Vilna'da
kitap ve belge kaçakçılığı

**Film Müziği'nin
GÖRÜNMEZ
KAHRAMANI**

Avi Medina

Özbekistan'daki o eski medreselerin taş avlularında dolaşırken insan bazen yalnızca mimariye değil, kadim bir zihnin içine girmiş gibi hissediyor. Çünkü Orta Asya'nın o büyük kültür havzasında sanat hiçbir zaman yalnızca "güzel" olmak için var olmadı. Her desenin, her hayvanın, her bakışın altında başka bir anlam saklandı. Yazıma ilıstirdiğim resme uzun süre baktım. İlk anda fantastik bir yaratık gibi görünüyor, değil mi? Ama biraz yaklaşıncaya onun aslında tek bir canlı olmadığını fark ettim. Bedeninin içinde başka bedenler var. Balıklar, kuşlar, tilkiler, yaban domuzları, kemirgenler, sürüngenler... Her biri ötekinin içine karışmış. Sanki doğa tek bir ruhun parçalarına dönüşmüş.

Ve en tepede... Güneş gibi parlayan bir yüz. Belki de resmin en sarsıcı yanı burada başlıyor. Çünkü bu figür bana insanın eski dünyadaki yerini hatırlattı: Kendini doğanın efendisi değil, onun bir parçası olarak gören insanı... Bugünün dünyasında doğayı sınıflandırıyor, ölçüyor, tüketiyoruz. Oysa eski medreselerin, minyatürlerin, tasavvuf hikâyelerinin dünyasında insan; kurtla, kuşla, suyla, ayla aynı hikâyenin içindeydi. Bu resimdeki yaratık bana biraz da çağımızı düşündürdü: İnsanlık bugün parçalanmış bir bütün gibi yaşamıyor mu zaten? İçimizde aynı anda hem yırtıcı bir hayvan, hem ürkek bir ceylan, hem suskun bir balık, hem göç eden bir kuş taşıyor muyuz? Medeniyet dediğimiz şey belki de içimizdeki bu hayvanları terbiye etme çabasından başka bir şey değil. Dikkat ettim de, resimde hiçbir canlı diğerine tam hâkim değil. Hepsini birbirine dönüşüyor. Hepsini aynı bedeninin parçası. Adeta Orta Asya'nın kendisi gibi.

Semerkant'tan Buhara'ya, Hive'den Taşkent'e uzanan o coğrafya yüzyıllarca kavimlerin, dinlerin, dillerin, göçlerin birbirine karıştığı bir yerd. Türkler, Farmlar, Moğollar, Yahudiler, Sufiler, tüccarlar, göçebeler... Hepsini aynı büyük bedeninin farklı organları gibiydi. Belki bu yüzden bu resim bana yalnızca bir sanat eseri değil, insanlık hakkında bir öğüt gibi göründü. Çünkü modern dünya sürekli ayrıştırıyor: kimlikleri, inançları, milletleri, hafızaları... Oysa eski dünyanın bilgeliği başka bir şey söylüyordu: "Birbirinizin içine geçmişsiniz. Birinizi koparırsanız bütün eksilir." Belki de bu yüzden medreselerde yalnızca din öğretilmezdi. Kozmos anlatılırdı. İnsan anlatılırdı. Hayvanların dili, yıldızların hareketi, sessizliğin bilgisi anlatılırdı. Ve belki de bu yüzden o altın yüz hâlâ bize bakıyor. Bir yargıç gibi değil... Her şeyi görmüş yaşlı bir bilge gibi.

Suzan Nana Tarablus

ÇİZGİ DIŞI

İRVİN MANDEL

Dergi

ŞALOM

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına
İmtiyaz Sahibi
Silven Silvyo Ovadya

Genel Yayın Yönetmeni
Suzan Nana Tarabulus

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Verda Gümüşgerdan

Editör: Gila Erbeş

Yazarlar: Ester Almelek, Viktor Apalaçi,
Beki S. Demarküz, Lolita N. Haleva,
Ceki Kazmir, Nermin Ketenci, Emel Mizrahi,
Mirey Nası, Nazmiye Önder,
Aslıhan K. Özdaş, Feride Petilon,
Dr. Ömür Tanyel, Elena K. Urgan,
Aylin Yengin

Çizer: İrvin Mandel

Kapak Fotoğrafı: Teri Erbeş

Reklam Koordinatörü: Edna Sarfati
Reklam Direktörü: Roza Kutiel
Reklam Pazarlama Uzmanı: Özgün Levi

Görsel Yönetmen: Bella Parlakşımşek

Yönetim Yeri / Abonman

Meşrutiyet Mah. Halaskargazi Cad. Maya Apt.
No:94 D: 20-21-22 Osmanbey ŞİŞLİ / İstanbul
T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44 F: (0212) 231 92 83

Basıldığı Yer

Kültür Sanat Basımevi Litros Yolu 2.Matbaacılar
Sit. ZB7-ZB11 Zeytinburnu / İstanbul
T: 0212 674 00 21-29-46 www.kulturbasim.com

Yayın Türü Yaygın - Süreli

SEÇKİN KİTAPÇILARDA SATILMAKTADIR.

<http://dergi.salom.com.tr/>

Gergedan Kitabevi

Bağdat Cad. No:268/A Cadebostan-İstanbul
(0216) 350 27 66

Remzi Kitabevi Akmerkez

Akmerkez E 3 Blok Etiler-İstanbul (0212) 282 25 75

Remzi Kitabevi Rumeli

Rumeli Cad. No:44 Şişli-İstanbul (0212) 234 54 75

Büyükkada Kitapçısı

İskele Girişi No:2 Büyükkada-İstanbul
(0216) 382 60 25

ŞALOM GAZETESİ ABONELERİNE ÜCRETSİZDİR

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

16

İçindekiler

6 KAPAK HİKÂYESİ Mirey Nası

Film Müziği'nin görünmez
kahramanı Avi Medina

12 VEDA Ester Almelek

Fransız Aydınlarının
Büyükbabası Edgar Morin

12

16 ARAŞTIRMA

Nermin Ketenci - Zorlu zirve

20 PORTRE Emel Mizrahi

Eksantrik bir zengin

26 HABER

Suzan Nana Tarabulus

Kadın CEO'lar

Cam Tavanları Kırıyor

11 VEDA

Gila Erbeş

Renk, hareket ve
değişimin ustası
Yaacov Agam

29 VEDA

"Milano'nun
vicdanı"
yaşamını
yitirdi

34 SÖYLEŞİ Lolita Nahmias Haleva
Şeyla Gülman Niyego
ile tuvalde saklı hikâyeler

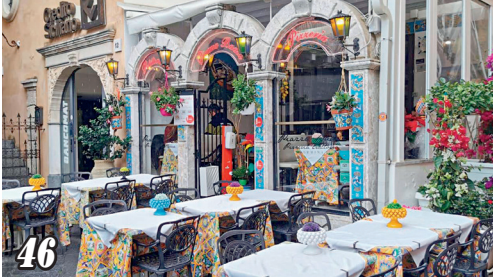
30
ARAŞTIRMA
Elena
Kovaçi Uygan
Yaşamın
Sessiz Mimarı
Su

38 SANAT Aslıhan Karay Özdaş
Müzelerdeki hayaletler

45 KİTAP Gila Erbeş
Bir annenin hayatından
bir asrın hikâyesi: "Annem Şefika"

46 GEZGİN Suzan Nana Tarablus
Cosa Nostra'nın gölgesinde vicdanın rotası

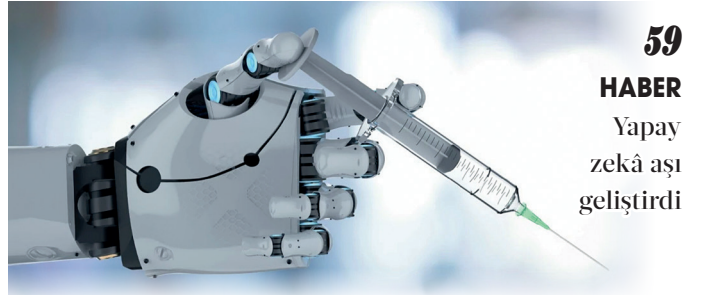
46

42 TARİH
Gila Erbeş
Kâğıt Tugayı

49 HABER
Pablo
Escobar'ın
su aygırları
için öldürme
kararı

50 KÜLTÜR
Ceki Kazmir – Vikingler

59

HABER
Yapay
zekâ aşı
geliştirdi

54 İNCELEME Feride Petilon
"Yılkı Atları"
bizim hikâyemiz olmasın

64 KİTAP Gila Erbeş
Bella, un destin brisé
Bella, Kırılmış Bir Kader

66 GEZİ Nazmiye Önder
Avustralya'nın en
Avrupai şehri

70 SAĞLIK
Dr. Ömür Tanyel
Sarımsaklasak
da mı Saklasak...

56 EZOTERİZM
Beki Sallacan Demarküz
Suyun Gizli
Hafızası

60 SINEMA
Viktor Apalaçi
2 Altın
Palmiye'li
10 Yönetmen

72
AJANDA'M
Aylin Yengin
Temmuzun
ritmine
kapıl

